

הקצאת תקציבים לרשויות המקומיות הנדרשות לסיוע בהתמודדות עם מצב החירום -

תיקון החלטות ממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

- א. לתקן את החלטת הממשלה מס' 987 מיום 22 באוקטובר 2023 שעניינה הקצאת תקציבים למנהלת "תקומה" ולסיוע חירום ליישובי עוטף עזה, סיוע לערים אופקים ואשקלון, לרשויות קולטות אוכלוסייה מפונה, כפי שתוקנה בהחלטת ממשלה מס' 1086 מיום 27 בנובמבר 2023, בהחלטת הממשלה מס' 1173 מיום 24 בדצמבר 2023 ובהחלטת הממשלה מס' 1506 מיום 10 במרץ 2024 כך שבסעיף 5 העוסק בסיוע לרשויות קולטות מפונים ומתפנים, במקום "114 מלש"ח " יבוא " עד 164 מלש"ח".
- ב. לתקן את החלטת הממשלה מס' 998 יום 26 באוקטובר 2023 שעניינה "הקצאת תקציבים לסיוע חירום לרשויות המקומיות המפונות בגזרת הצפון ולכלל הרשויות המקומיות הנדרשות לסיוע, בהתאם לצורך, בהתמודדות עם מצב החירום", כך שבסעיף 2 העוסק בסיוע לרשויות המקומיות לצורך סיוע במימון הוצאות החירום שלהן נדרשות הרשויות המקומיות בעקבות המלחמה, במקום "70 מלש"ח": יבוא יבוא "220 מלש"ח" ובמקום "שיקבעו" יבוא "שיקבעו מעת לעת בהתאם לנסיבות הביטחוניות ולהשלכותיהן על ידי".
- ג. לצורך יישום סעיפים 1-2 לעיל, יקצה משרד הפנים מתקציבו סך של 200 מלש"ח בשנת 2024.

דברי הסבר

ביום 7.10.2023 בשעה 06:30 החלה מתקפה משולבת מרצועת עזה שכללה ירי טילים ממרחב עוטף עזה ועד גוש דן וכן חדירות מחבלים ליישובי עוטף עזה ושדרות. בעקבות מתקפת הטרור הרצחנית, הכריז שר הביטחון באותו היום על מצב מיוחד בעורף, מכוח סמכותו לפי סעיף 99(ב1) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. בהתאם לסעיף 99(א5) לאותו חוק, החליטה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ביום 12 באוקטובר 2023, לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל. הכרזה זו מוארכת מזמן לזמן. כמו כן, הוכרז בצבא הגנה לישראל (להלן – צה"ל) על מבצע "חרבות ברזל", וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה.

נוכח המציאות הביטחונית של התפתחות המערכה לגזרה הצפונית, משנמצא כי לא ניתן לשמור על שלום האוכלוסייה בטווח של עד 5 ק"מ מגבול הצפון או להבטיח אספקת מוצרים ושירותים בסיסיים עבורה, פונתה אוכלוסייה זו בהתאם להחלטות הגורמים המוסמכים וכפי שעוגן בהחלטה מס' 975 מיום 18 באוקטובר 2023 שעניינה תוכנית פעולה לאומית לביצוע פינוי אוכלוסייה בגזרת הצפון (0-5 ק"מ מהגבול) וקליטתה – מלחמת 'חרבות ברזל'. בהמשך, פונתה אף חלק מאוכלוסיית העיר אשקלון, בהתאם להחלטה מס' 978 מיום 19 באוקטובר 2023 שעניינה סיוע המדינה לתושבי העיר אשקלון לאור מלחמת 'חרבות ברזל', אשר תוקנה בהחלטה מס' 988 מיום 23 באוקטובר 2023 שעניינה סיוע המדינה לתושבי יישובי הדרום המצויים בטווח של 0 עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה ותושבי העיר שדרות לאור מלחמת 'חרבות הברזל' ותיקון החלטות ממשלה.

בעת הזו, מפונים היישובים בצפון הארץ וכן חלק מהיישובים שפנו בדרום הארץ, מכוח החלטת ממשלה מספר 2149 מיום 25.08.2024 שעניינה הארכת סיוע המדינה לתושבי יישובי הדרום המצויים בטווח המכונה 0 עד 7 ק"מ מגדר רצועת עזה ולתושבי יישובי הצפון בטווח של 0 עד 5 ק"מ מגבול לבנון לאור מלחמת 'חרבות ברזל' ותיקון החלטות ממשלה להאריך את משך הפינוי שבוצע לפי החלטות הממשלה 950 ו-975, כפי שתוקנו בהחלטות 988, 1006, 1074, 1193, 1478, 1504 ו-1966 וכן להאריך את משך הריענון שבוצע לפי סעיף 1 להחלטה 988, כפי שתוקנה בהחלטות 1006, 1074, 1193, 1478, 1504 ו-1966, עד ליום 30 בספטמבר 2024, למעט היישובים שאין מניעה ביטחונית לחזרת התושבים אליהם, קרי היישובים שבסעיף 6 להחלטה 1193 ובסעיף 3 להחלטה 1478, אשר תוקן בסעיף 5 להחלטה 1890. כמו כן, ישנם תושבים של יישובים שהוחלט לסיים את הפינוי לגביהם בדרום הארץ, אשר טרם חזרו ליישובים ואשר ניתן להם מענה לפרטים מחוץ למתקני הקליטה ומענה הדיור הקהילתי באמצעות הרשויות המקומיות בחבל התקומה וזאת בהמשך לאמור בסעיף 1 להחלטת הממשלה 1890 מיום 16.6.2024.

נוכח מצב דברים זה, החליטה הממשלה בזמנו על מתן סיוע תקציבי לרשויות המקומיות. במסגרת החלטה מס' 987 מיום 22 באוקטובר 2023 שעניינה הקצאת תקציבים למנהלת "תקומה" ולסיוע חירום ליישובי עוטף עזה, סיוע לערים אופקים ואשקלון, לרשויות קולטות אוכלוסייה מפונה (להלן – החלטה 987). במסגרת זאת, ניתן בין היתר סיוע תקציבי לרשויות

שקלטו אוכלוסיה שפונתה ושהתפנתה ממקום מגוריה, אשר חולקה בהתאם לתבחינים שנקבעו על ידי משרד הפנים ואגף התקציבים במשרד האוצר. וכן במסגרת החלטה מס' 998 מיום 26 באוקטובר 2023 שעניינה הקצאת תקציבים לסיוע חירום לרשויות המקומיות המפונות בגזרת הצפון ולכלל הרשויות המקומיות הנדרשות לסיוע, בהתאם לצורך, בהתמודדות עם מצב החירום (להלן – **החלטה 998**) כאשר במסגרתה ניתן בין היתר תקציב לתקציב השוטף של הרשויות המקומיות לצורך סיוע במימון הוצאות החירום שלהן נדרשות הרשויות המקומיות בעקבות המלחמה, לרבות הצטיידות חיונית.

נוכח התמשכות הליכי הלחימה ובהתאם לכך המשך פינוי היישובים בהתאם להחלטות הממשלה, כמו גם התפנות עצמאית של תושבים ואי חזרתם של חלק ממפונים מהישובים שהוחלט לסיים את הליך הפינוי לגביהם בדרום הארץ בהתאם להסדר שנקבע לצורך מתן מענה למפונים אלו, ובשים לב להתארכות התקופה והמצב עמו נדרשות להתמודד הרשויות המקומיות, מוצע כעת לשוב ולתת סיוע נוסף בגין התקופה שחלפה מאז ניתן הסיוע הקודם בהתאם להחלטות הממשלה הקודמות, לרשויות המקומיות שבהן נקלטו המפונים והמתפנים וכן לרשויות המקומיות לצורך סיוע במימון הוצאות החירום שלהן נדרשות הרשויות המקומיות בעקבות המלחמה, לרבות הצטיידות חיונית, ולצורך כך לשוב ולתקן את החלטה 987 ואת החלטה 998 ולהקצות לכך תקציבים נוספים, כמפורט בהחלטה זו.

יובהר כי לצורך קביעת הזכאות ומתן הסיוע לרשויות המקומיות לפי החלטה זו, לא יובאו בחשבון כמפונים ומתפנים, תושבים אשר ניתן להם מענה בפתרון דיור זמני במסגרת מענה לקהילות שונות על ידי מינהלת תקומה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

כמפורט בהצעה

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 987 מיום 22 באוקטובר 2023 שעניינה הקצאת תקציבים למנהלת "תקומה" ולסיוע חירום ליישובי עוטף עזה, סיוע לערים אופקים ואשקלון, לרשויות קולטות אוכלוסייה מפונה

החלטה מס' 998 מיום 26 באוקטובר 2023 שעניינה הקצאת תקציבים לסיוע חירום לרשויות המקומיות המפונות בגזרת הצפון ולכלל הרשויות המקומיות הנדרשות לסיוע, בהתאם לצורך, בהתמודדות עם מצב החירום

החלטה מס' 1173 מיום 24 בדצמבר 2023 שעניינה הקצאת תקציבים לרשויות המקומיות הנדרשות לסייע בהתמודדות עם מצב החירום - תיקון החלטות ממשלה

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יחס ההצעה

חוות דעתו של היועץ המשפטי למשרד הפנים מצורפת להחלטה זו.

מגיש: שר הפנים

**י' בתשרי התשפ"ה
12 באוקטובר 2024**

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

הקצאת תקציבים לרשויות המקומיות הנדרשות לסיוע בהתמודדות עם מצב החירום - תיקון החלטות ממשלה (תיקון)

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

ביום 7.10.2023 בשעה 06:30 החלה מתקפה משולבת מרצועת עזה שכללה ירי טילים ממרחב עוטף עזה ועד גוש דן וכן חדירות מחבלים ליישובי עוטף עזה ושדרות. בעקבות מתקפת הטרור הרצחנית, הכריז שר הביטחון באותו היום על מצב מיוחד בעורף, מכוח סמכותו לפי סעיף 9(ב)(1) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. בהתאם לסעיף 9(א)(5) לאותו חוק, החליטה ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ביום 12 באוקטובר 2023, לאשר את ההכרזה בשטחה של כל מדינת ישראל. הכרזה זו מוארכת מזמן לזמן. כמו כן, הוכרז בצבא הגנה לישראל (להלן – צה"ל) על מבצע "חרבות ברזל", וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה.

נוכח המציאות הביטחונית של התפתחות המערכה לגזרה הצפונית, משנמצא כי לא ניתן לשמור על שלום האוכלוסייה בטווח של עד 5 ק"מ מגבול הצפון או להבטיח אספקת מוצרים ושירותים בסיסיים עבורה, פונתה אוכלוסייה זו בהתאם להחלטות הגורמים המוסמכים וכפי שעוגן בהחלטה מס' 975 מיום 18 באוקטובר 2023 שעניינה תוכנית פעולה לאומית לביצוע פינוי אוכלוסייה בגזרת הצפון (0-5 ק"מ מהגבול) וקליטתה – מלחמת 'חרבות ברזל'. בהמשך, פונתה אף חלק מאוכלוסיית העיר אשקלון, בהתאם להחלטה מס' 978 מיום 19 באוקטובר 2023 שעניינה סיוע המדינה לתושבי העיר אשקלון לאור מלחמת 'חרבות ברזל', אשר תוקנה בהחלטה מס' 988 מיום 23 באוקטובר 2023 שעניינה סיוע המדינה לתושבי יישובי הדרום המצויים בטווח של 0 עד 7 ק"מ מגבול רצועת עזה ותושבי העיר שדרות לאור מלחמת 'חרבות ברזל' ותיקון החלטות ממשלה.

בעת הזו, מפונים היישובים בצפון הארץ וכן חלק מהיישובים שפנו בדרום הארץ, מכוח החלטת ממשלה מספר 2149 מיום 25.08.2024 שעניינה הארכת סיוע המדינה לתושבי יישובי הדרום המצויים בטווח המכונה 0 עד 7 ק"מ מגדר רצועת עזה ולתושבי יישובי הצפון בטווח של 0 עד 5 ק"מ מגבול לבנון לאור מלחמת 'חרבות ברזל' ותיקון החלטות ממשלה להאריך את משך הפינוי שבוצע לפי החלטות הממשלה 950 ו-975, כפי שתוקנו בהחלטות 988, 1006, 1074, 1193, 1478, 1504 ו-1966 וכן להאריך את משך הריענון שבוצע לפי סעיף 1 להחלטה 988, כפי שתוקנה בהחלטות 1006, 1074, 1193, 1478, 1504 ו-1966, עד ליום 30 בספטמבר 2024, למעט היישובים שאין מניעה ביטחונית לחזרת התושבים אליהם, קרי היישובים שבסעיף 6 להחלטה 1193 ובסעיף 3 להחלטה 1478, אשר תוקן בסעיף 5 להחלטה 1890. כמו כן, ישנם תושבים של יישובים שהוחלט לסיים את הפינוי לגביהם בדרום הארץ, אשר טרם חזרו ליישובים ואשר ניתן להם מענה לפרטים מחוץ למתקני הקליטה ומענה הדיור הקהילתי באמצעות הרשויות המקומיות בחבל התקומה וזאת בהמשך לאמור בסעיף 1 להחלטת

נוכח מצב דברים זה, החליטה הממשלה בזמנו על מתן סיוע תקציבי לרשויות המקומיות. במסגרת החלטה מס' 987 מיום 22 באוקטובר 2023 שעניינה הקצאת תקציבים למנהלת "תקומה" ולסיוע חירום ליישובי עוטף עזה, סיוע לערים אופקים ואשקלון, לרשויות קולטות אוכלוסייה מפונה (להלן – **החלטה 987**). במסגרת זאת, ניתן בין היתר סיוע תקציבי לרשויות שקלטו אוכלוסייה שפונתה ושהתפתה ממקום מגוריה, אשר חולקה בהתאם לתבחינים שנקבעו על ידי משרד הפנים ואגף התקציבים במשרד האוצר. וכן במסגרת החלטה מס' 998 מיום 26 באוקטובר 2023 שעניינה הקצאת תקציבים לסיוע חירום לרשויות המקומיות המפונות בגזרת הצפון ולכלל הרשויות המקומיות הנדרשות לסיוע, בהתאם לצורך, בהתמודדות עם מצב החירום (להלן – **החלטה 998**) כאשר במסגרתה ניתן בין היתר תקציב לתקציב השוטף של הרשויות המקומיות לצורך סיוע במימון הוצאות החירום שלהן נדרשות הרשויות המקומיות בעקבות המלחמה, לרבות הצטיידות חיונית.

נוכח התמשכות הליכי הלחימה ובהתאם לכך המשך פינוי היישובים בהתאם להחלטות הממשלה, כמו גם התפנות עצמאית של תושבים ואי חזרתם של חלק ממפונים מהישובים שהוחלט לסיים את הליך הפינוי לגביהם בדרום הארץ בהתאם להסדר שנקבע לצורך מתן מענה למפונים אלו, ובשים לב להתארכות התקופה והמצב עמו נדרשות להתמודד הרשויות המקומיות, מוצע כעת לשוב ולתת סיוע נוסף בגין התקופה שחלפה מאז ניתן הסיוע הקודם בהתאם להחלטות הממשלה הקודמות, לרשויות המקומיות שבחן נקלטו המפונים והמתפנים וכן לרשויות המקומיות לצורך סיוע במימון הוצאות החירום שלהן נדרשות הרשויות המקומיות בעקבות המלחמה, לרבות הצטיידות חיונית, ולצורך כך לשוב ולתקן את החלטה 987 ואת החלטה 998 ולהקצות לכך תקציבים נוספים, כמפורט בהחלטה זו.

למען חסר ספק, הובהר בדברי ההסבר כי לצורך קביעת הזכאות ומתן הסיוע לרשויות המקומיות לפי החלטה זו, לא יובאו בחשבון כמפונים ומתפנים, תושבים אשר ניתן להם מענה בפתרון דיור זמני במסגרת מענה לקהילות שונות על ידי מינהלת תקומה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם :

אין.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם :

עמדת היועץ המשפטי של משרד האוצר - אין מניעה משפטית.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

לאור כל האמור, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

יב"כ,
חתימה

היועץ המשפטי של משרד הפנים
תפקיד

עו"ד יהודה זמרת
שם